

Сеячът

Звънецът след второто междучасие разкъса закуската на две, разговорите – на три и събра кошера. В стаята настана тишина, в която се спотаиха недовършените. Тетрадки и христоматии преднамерено легнаха на чиновете. Учителят изникна на вратата, фокусира класа с отработена строгост. На катедрата като гилотина прилепна куп листа, подредени, зашипани с кламери. Страхът седна на първия чин и в стаята вече се чуваше как шуми водата в радиатора с повредения кран.

Учителят се закашля продрано, с привичен жест призова за още тишина и обходи с поглед чиновете.

- Ученици! Не съм доволен от резултатите. Толкова работихме, обясних ви всички тънкости, осветлих ви всички стъпки към решаването на проблема, обаче явно... само имитирате внимание. Не зная аз ли лошо обяснявам, вие ли зле ме чувате, обаче страдам от тези резултати. Ако всеки от вас си го боли за неговата класна работа, мен ме боли заради несполуката на сто души. Защото... и другите класове са в същата бразда: оратор между тройка, четворка и петица. Кой от вас може да ми обясни къде бъркам, къде грешите вие. Нека заедно да преодолеем тази бариера...

Класът се сниши в сантиметри. Очите се скриха. Някъде падна химикалка на пода и звукът отекна като разстрел. Отляво се чу изтънял глас на момиче:

- Какво толкова не знаем, господине, ние още не сме си видели грешките, а и някои вероятно сме се справили по-добре. Раздайте първо класните, пък после ще кажем кой какво сгрешил.

- Такааааа ! – дълбоко и с интрига в гласа заговори учителят – сигурно си права, Милена. Някои наистина са се справили по-добре, дори има една отлична оценка – твоята. Поздравления!

Раменете се събраха, погледите се срещнаха, забръмча любопитство, примесено с фини прахови частици от егоизъм, което предизвика отново кашлицата на учителя.

- Но аз се питам защо останалите не са пожелали, не са се потрудили, не са работили за повече. Утре – образно казано – имате матура, тя е за всички, не е само за отличниците. Утре, когато вашата посредствена работа получи място в дипломата ви, всеки мен ще обвини. Защото аз съм учителят, това е моята работа, моята... мисия...

Вниманието към ораторските умения на учителя изтъня и тихото озарение от отворени екрани прибра ръцете под чиновете.

„Нашият влезе в роля“

„Нищо ново“

„Айде след часа в подлеза“

„По-добре на пазара“

„Пиши в групата“

„група, в голямото – на пазара“

„кой ще излезе по-рано да поръча“

„Аз“

- Аз се чудя как не ви омръзнаха моите монолози, всеки час говоря ли говоря и думите ми в празното отиват...

„оф, писна ми вече от приказки“

„кво друго да прави, тва му е работата“

„егати и работата, да се разправя с лумпени като нас“

„ай сега, ш.се обиждаме“

В стаята настана подозрителна тишина. Телефоните тихо се вмъкнаха в широките ръкави и между стиснатите бедра. Очите фиксираха катедрата. Учителят ги гледаше втренчено, а тишината набъбваше като лавина.

- Сега какво сме направили, че ни гледате така? – прокрадна се глас от първия чин.

- Всеки час ни солят...

- Обаче и ние сме хора, и ние си имаме достойнство.

Последната дума привлече погледа на учителя към момче от последния чин. Тишината продължи да виси между учителя и класа. В нея завибрира получено от някого съобщение.

- Нека човекът с достойнството предложи решение на проблема – уморено се отпусна на кожената седалка учителят.

Въздишка на успокоение и класът се размърда. Някои се обърнаха назад с интерес.

- Аз ли да дам решение, нали вие сте учителят, вие ще го намерите.

- Давам, но не ме чувате.

- Моля ви, господине, не започвайте пак. Само ни комплексирате така – изстена едно русо момиче от първия чин.

- Факт! – изпъна крака дългучът от втория чин.

Усмивки пробягаха по лицата.

- Симеоне, точно ти едва ли си комплексирал – съучастнически се обърна към дългуча девойка с червеникава коса.

- Не съм – усмихна се момчето – твоите интереси защитавам, Фани.

Класът се разжужа, учителят нервно забарабани по катедрата.

- Айде да престанете!

Гласът се извиси отъдно и обузда изненадващо разпиляното внимание. Едно момиче с конска опашка се изправи.

- Нека уважаваме учителите, на които им пука за нас. Нищо че понякога не са прави.

- Соня, бъди по-конкретна, моля! – химикалката играеше в ръцете на учителя.

- Миналата седмица ни припомнихте притчата за сеяча. Нали така? – тя погледна класа с очакване.

- Да де, и?

- Вие разбрахте ли я? – Соня не гледаше към съучениците си, а към катедрата.

- Ти мен ли питаш? – озадачи се учителят.

- Вас!

Неуспешно сподавен в шепи кикот се разнесе между редиците.

- Ами... ти ми кажи, Соня! Ще съм ти благодарен. – раменете на учителя се отпуснаха.

- Ще Ви кажа. Вие я обяснявате тази притча вече десет пъти, още от девети клас, сигурно Ви е любимата. Ние я разбираме, да речем, на петия път, но единственият, който не я разбира, сте Вие. Защото Сеячът се е примирил с очевидната закономерност – само една четвърт от хвърлените семена дават плод, а вие – не!

Соня седна, учителят скръсти ръце и се замисли, слънцето се спря в червените коси на момчето до прозореца, а дългучът придърпа краката си към междучасието. Къса кашлица прочисти пътя на думите:

- Така е. Така е, Соня. Но... съм сигурен, че когато се науча да ви делия на семена, които дават плод, и на други, от които нищо не става, няма да ми остане причина да стоя зад тази катедра.

Звънецът за втори път отбеляза началото на голямото междучасие, но само слънцето в гнездото от червени коси го чу и се премести две стъпки към катедрата.

Специална грамота от конкурса „ЗАЩО СЪМ УЧИТЕЛ“

Автор: Виолета Инева

учител по български език и литература

в 31. СУЧЕМ „Иван Вазов“, София